

VỀ TỘI XÂM PHẠM QUYỀN TÁC GIẢ THEO QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH

Đinh Hoài Nam

Khoa Luật - Đại học Kinh tế Quốc dân

Email: namdh@neu.edu.vn

Ngày nhận: 24/9/2018

Ngày nhận bản sửa: 20/10/2018

Ngày duyệt đăng: 05/11/2018

Tóm tắt:

Sau khi trình bày có hệ thống về tội xâm phạm quyền tác giả theo quy định của pháp luật hiện hành, các tác giả nhấn mạnh Bộ luật Hình sự 2015 lượng hoá mức độ vi phạm để xác định tội phạm, quy định này sẽ thuận lợi hơn cho việc thực thi pháp luật trên thực tiễn, góp phần có hiệu quả vào công tác bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ tại Việt Nam thông qua con đường truy cứu trách nhiệm hình sự. Bài viết cũng dẫn chiếu đến một số vụ xâm phạm quyền tác giả điển hình gần đây, khẳng định quy định mới này của Bộ luật Hình sự tạo khả năng áp dụng pháp luật triệt để hơn trong điều kiện hội nhập khu vực và quốc tế của Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Quy mô thương mại, tội phạm, xâm phạm quyền tác giả.

Mã JEL: K00

Regarding the Criminal Copyright Infringement under current Vietnam's laws and regulations

Abstract:

After presenting systematically the crime of copyright in accordance with the current law, we emphasize that the Penal Code 2015 quantifies the extent of the breach in order to determine the offense, which is more conducive to law enforcement in real, effectively contributes to the protection of intellectual property rights in Vietnam through criminal responsibility investigation. This study also shows a number of recent crimes of copyright infringement, claims that this new provision of the Penal Code provides for a more radical application of the law in the context of regional and international integration in Vietnam nowadays.

Keywords: Commercial scale, Crime, Infringe upon copyright.

JEL code: K00

1. Giới thiệu

Quá trình hội nhập kinh tế quốc tế đòi hỏi phải xây dựng một hệ thống pháp luật bảo hộ sở hữu trí tuệ hiệu quả, đây là một nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế dài hạn của các quốc gia. Để đáp ứng yêu cầu hội nhập về bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ, Nhà nước Việt Nam đã ban hành, sửa đổi những quy định của pháp luật tạo cơ chế bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội của Việt Nam, phù hợp với quy định của điều ước quốc tế mà Việt Nam tham gia.

Luật Sở hữu Trí tuệ được quốc hội khoá XI thông qua 29 tháng 11 năm 2005 và được sửa đổi bổ sung theo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu Trí tuệ ngày 19 tháng 6 năm 2009 đã ghi nhận: Quyền sở hữu trí tuệ là quyền của tổ chức, cá nhân đối với tài sản trí tuệ, bao gồm quyền tác giả và quyền liên quan đến quyền tác giả, quyền sở hữu công nghiệp và quyền đối với giống cây trồng. Luật Sở hữu Trí tuệ cũng dành riêng một phần (Phần năm) để quy định về các biện pháp bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Theo Luật Sở hữu Trí tuệ, cá nhân, tổ

chức bị xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ có quyền tự bảo vệ hoặc yêu cầu cơ quan, tổ chức có thẩm quyền bảo vệ quyền và lợi ích của mình. Việc xử lý xâm phạm bằng các biện pháp dân sự, hành chính hoặc hình sự thông qua các trình tự thủ tục được pháp luật ghi nhận.

Để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ bằng biện pháp hình sự, Bộ luật Hình sự của Việt Nam 1999 (sửa đổi 2009) và Bộ luật Hình sự 2015 (sửa đổi 2017) đã quy định nhiều tội phạm xâm phạm các quan hệ xã hội liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ. Bộ luật Tố tụng Hình sự Việt Nam năm 2003 và Bộ luật Tố tụng Hình sự Việt Nam 2015 quy định thẩm quyền, trình tự tố tụng để truy cứu trách nhiệm hình sự đối với các chủ thể của tội phạm nói chung và tội phạm xâm phạm quyền tác giả nói riêng.

2. Quy định của Bộ luật Hình sự Việt Nam đối với các tội phạm xâm phạm quyền sở hữu công nghiệp, quyền tác giả

Bộ luật Hình sự của nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam được Quốc hội khoá X thông qua ngày 21 tháng 12 năm 1999 có hiệu lực từ ngày 1 tháng 7 năm 2000 (gọi tắt là Bộ luật Hình sự 1999) và được sửa đổi, bổ sung theo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự đã được Quốc Hội khoá XII thông qua ngày 19 tháng 6 năm 2009. Theo Bộ luật Hình sự 1999 thì các hành vi trực tiếp hoặc gián tiếp xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ được coi là tội phạm khi có đủ các yếu tố cấu thành tội phạm¹.

Như vậy, Bộ luật Hình sự 1999 đã ghi nhận và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ nhằm đấu tranh phòng và chống những hành vi xâm hại một cách trực tiếp hoặc gián tiếp đến sở hữu trí tuệ. Hành vi trực tiếp xâm phạm sở hữu trí tuệ bị coi là tội phạm được quy định tại các tội: tội vi phạm quy định về cấp văn bằng bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp (Điều 170); tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan (Điều 170a); tội xâm phạm quyền sở hữu công nghiệp (Điều 171); tội vi phạm các quy định về xuất bản, phát hành sách, báo, đĩa âm thanh, đĩa hình, băng hình hoặc các ấn phẩm khác (Điều 271). Hành vi gián tiếp xâm phạm sở hữu trí tuệ cũng bị coi là tội phạm được ghi nhận tại các điều còn lại nêu trên.

Hành vi dù trực tiếp hay gián tiếp xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ đều được Bộ luật Hình sự 1999 quy định là tội phạm và bị truy cứu theo tội danh tương ứng.

Thông thường, khi định tội danh là nêu hành vi nguy hiểm cho xã hội có dấu hiệu của nhiều loại tội phạm khác nhau, thì phải định tội danh theo tội danh

nào thể hiện đầy đủ nhất bản chất nguy hiểm cho xã hội của hành vi...Việc định tội danh khác nhau hậu quả pháp lý rất khác nhau, ví dụ như tội sản xuất, buôn bán hàng giả hình phạt lên tới 15 năm tù (Điều 156); tội sản xuất, buôn bán hàng giả là lương thực, thực phẩm, thuốc chữa bệnh, thuốc phòng bệnh thì hình phạt cao nhất là tử hình (Điều 157); trong khi đó, tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan (Điều 225) thì hình phạt cao nhất chỉ có 3 năm tù... Vấn đề này cần phải có hướng dẫn của cơ quan nhà nước có thẩm quyền để áp dụng thống nhất, bảo vệ quyền lợi ích chính đáng của người vi phạm cũng như quyền lợi của chủ sở hữu trí tuệ.

Bộ luật Hình sự của nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam đã được Quốc hội khoá XIII thông qua ngày 27 tháng 11 năm 2015 và được Quốc hội khoá XIV sửa đổi, bổ sung năm 2017 (gọi tắt là Bộ luật Hình sự 2015). Bộ luật Hình sự 2015 đã kế thừa, bổ sung, sửa đổi một số điều của Bộ luật Hình sự 1999. So với Bộ luật Hình sự 1999, Bộ luật Hình sự 2015 có một số điểm mới đối với các tội xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ như sau:

Thứ nhất, Bộ luật Hình sự 2015 đã quy định pháp nhân thương mại cũng là chủ thể của tội phạm của một số tội phạm, trong đó có tội xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Đây là một sự thay đổi quan trọng đối với việc xử lý hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, do: Một là, pháp nhân thương mại phải chịu trách nhiệm hình sự đối với hầu hết các tội trực tiếp và gián tiếp xâm phạm sở hữu trí tuệ. Hai là, chủ thể vi phạm quyền sở hữu trí tuệ chủ yếu là các pháp nhân thương mại, họ có đầy đủ các điều kiện để có thể vi phạm và có điều kiện để thực thi phán quyết về tài sản hơn cá nhân, nên việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ hiệu quả hơn (Quốc Hội, 2005).

Thứ hai, tội vi phạm quy định về cấp văn bằng bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp² đã không được luật hóa tại Bộ luật Hình sự 2015. Tội này để xử lý hình sự người có thẩm quyền trong việc cấp văn bằng bảo hộ mà vi phạm quy định của pháp luật về cấp văn bằng bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp gây ra thiệt hại cho cá nhân, tổ chức³.

Thứ ba, Bộ luật Hình sự 2015 đã sửa đổi các quy định về tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan (Điều 225), tội xâm phạm quyền sở hữu công nghiệp (Điều 226).

Bộ luật Hình sự 1999 và sửa đổi, bổ sung năm 2009, đã quy định:

“Điều 170a: Tội xâm phạm quyền tác giả, quyền

liên quan.

Người nào không được phép của chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan mà thực hiện một trong các hành vi sau đây xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan đang được bảo hộ tại Việt Nam với quy mô thương mại, thì bị phạt tiền từ năm mươi triệu đồng đến năm trăm triệu đồng hoặc cải tạo không giam giữ đến hai năm:

- a) Sao chép tác phẩm, bản ghi âm, bản ghi hình;
- b) Phân phối đến công chúng bản sao tác phẩm, bản sao bản ghi âm, bản sao bản ghi hình...”.

Bộ luật Hình sự 1999, sửa đổi 2009 quy định như trên nhưng thực tế khó thực hiện do quy định rằng hành vi vi phạm bị coi là tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan khi mức độ vi phạm phải đạt tới “quy mô thương mại”. Tuy nhiên, thực tế lại thiếu hướng dẫn từ cơ quan có thẩm quyền quy định như thế nào được coi là “quy mô thương mại”. Điều này gây lúng túng cho các cơ quan thực thi và bảo vệ pháp luật khi áp dụng vào các vụ xâm phạm cụ thể.

Tại Bộ luật Hình sự 2015, tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan đã được quy định như sau:

“Điều 225: Tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan.

Người nào không được phép của chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan mà cố ý thực hiện một trong các hành vi sau đây, xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan đang được bảo hộ tại Việt Nam, thu lợi bất chính từ 50.000.000 đồng đến dưới 300.000.000 đồng hoặc gây thiệt hại cho chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng hoặc hàng hóa vi phạm trị giá từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng, thì bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 300.000.000 đồng hoặc phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm:

- a) Sao chép tác phẩm, bản ghi âm, bản ghi hình;
- b) Phân phối đến công chúng bản sao tác phẩm, bản sao bản ghi âm, bản sao bản ghi hình...”

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự 2015 được Quốc hội khóa XIV thông qua 2017 (Quốc hội, 2017). Luật này đã sửa đổi, bổ sung khoản 1 Điều 225 như sau:

“1. Người nào không được phép của chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan mà cố ý thực hiện một trong các hành vi sau đây, xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan đang được bảo hộ tại Việt Nam với quy mô thương mại hoặc thu lợi bất chính từ 50.000.000 đồng đến dưới 300.000.000 đồng hoặc

gây thiệt hại cho chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng hoặc hàng hóa vi phạm trị giá từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng, thì bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 300.000.000 đồng hoặc phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm

- a) Sao chép tác phẩm, bản ghi âm, bản ghi hình.
- b) Phân phối đến công chúng bản sao tác phẩm, bản sao bản ghi âm, bản sao bản ghi hình.

4. Pháp nhân thương mại phạm tội quy định tại Điều này, thì bị phạt như sau:

- a) Pháp nhân thương mại thực hiện hành vi quy định tại khoản 1 Điều này, đã bị xử phạt hành chính về hành vi này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm, thì bị phạt tiền từ 300.000.000 đồng đến 1.000.000.000 đồng.”

Bộ luật Hình sự 2015 đã bỏ quy định “quy mô thương mại” và thay bằng cách lượng hoá mức độ vi phạm thành tiền để xác định tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự 2015 được Quốc hội khóa XIV thông qua 2017 (Quốc hội, 2017) lại bổ sung “quy mô thương mại”. Theo đó, hành vi vi phạm có quy mô thương mại hoặc thu lợi bất chính từ 50 triệu trở lên hoặc gây ra thiệt hại từ 100 triệu đồng trở lên sẽ bị coi là tội phạm. Về hình phạt tiền đối với cá nhân hoặc pháp nhân thương mại được quy định nghiêm khắc để đảm bảo yêu cầu đấu tranh phòng chống tội phạm. Tuy nhiên để truy cứu trách nhiệm hình sự đối với tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan cần phải có giải thích chính thức thế nào là “quy mô thương mại” để các cơ quan tố tụng thực hiện một cách thống nhất.

3. Khả năng áp dụng quy định của Bộ luật Hình sự 2015 về tội xâm phạm quyền tác giả nhìn từ một số vụ việc điển hình

3.1. Vụ cơ sở gia công sau in Huy Thi sao chép trái phép tác phẩm của First News

Ngày 12 tháng 11 năm 2011, Phòng PC 46 kết hợp với Đội Quản lý Thị trường số 15 đã khám xét, kiểm tra khẩn cấp và thu giữ gần 10.000 cuốn sách lậu (thành phẩm và bán thành phẩm) tại cơ sở Huy Thi (Khu tập thể Nhà máy in Bộ Tổng tham mưu tại Ngọc Hồi, Hà Nội). Hai tựa sách bị in trái phép là *Quảng gánh lo âu và vui sống* (gồm 1.040 cuốn và 120 kg ruột sách) và *7 thói quen của bạn trẻ thành đạt* (gồm 812 cuốn, 10.000 bìa sách và 325 kg ruột sách). Sách vi phạm được scan toàn bộ từ nội dung đến hình thức của sách thật, có đầy đủ trang bản

quyền, logo First News và Nhà xuất bản, ruột sách được in ấn cầu thả, chữ mờ, giấy mỏng, các trang có hình, trang bản quyền không rõ nét, bìa cán láng trên giấy mềm, dễ nhận biết. Giá sách vi phạm được in với giá bìa cao hơn sách thật từ 20% đến 72%. Sách vi phạm để giá cao hơn nhằm giảm giá ngược lại cho người mua 30 - 40%, thực chất sách vi phạm vẫn bán giá cao hơn sách thật nhưng chất lượng kém hơn so với sách thật³ (Trần Văn Nam & Đinh Hoài Nam, 2016).

Cách đây 8 năm, Tòa án Nhân dân Tối cao, Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao, Bộ Công an và Bộ Tư pháp đã ban hành Thông tư liên tịch số 01/2008/TTLT-TANDTC-VKSNDTC-BCA-BTP ngày 29 tháng 02 năm 2008 hướng dẫn việc truy cứu trách nhiệm hình sự đối với các hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Thông tư này quy định các mức độ vi phạm làm căn cứ để truy cứu trách nhiệm hình sự đối với các hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền sở hữu công nghiệp⁴. Điều kiện truy cứu trách nhiệm hình sự là có yêu cầu của tác giả hoặc người có quyền liên quan đến quyền tác giả. Ngày 15 tháng 11 năm 2011, công ty First News tuyên bố sẽ yêu cầu cơ quan điều tra khởi tố bị can đối với cơ sở Huy Thi về hành vi làm hàng giả và xâm phạm quyền tác giả. Tuy nhiên, đến nay cơ sở Huy Thi vẫn chưa bị cơ quan điều tra khởi tố bị can sau nhiều năm bị phát giác hành vi vi phạm quyền tác giả. Một trong những trở ngại lớn nhất đối với việc xử lý hình sự vụ việc này có thể xác định là: sau khi Bộ luật Hình sự 1999, sửa đổi năm 2009, đã không có văn bản dưới luật nào quy định chính thức về quy mô thương mại để làm căn cứ cho các cơ quan có thẩm quyền khởi tố, truy tố và xét xử theo pháp luật hình sự hiện hành (Trần Văn Nam, 2014).

3.2. Vụ cơ sở gia công sau in thuộc công ty trách nhiệm hữu hạn in Dương Khánh, thành phố Hà Nội in trái phép 7000 cuốn sách *Đắc Nhân Tâm*

Ngày 31 tháng 5 năm 2015, lực lượng PA83 thuộc Phòng An ninh Chính trị nội bộ, công an thành phố Hà Nội đã khám xét cơ sở gia công sau in tại địa chỉ 28, ngõ 129, đường Trương Định, quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội khi cơ sở này đang tổ chức gia công, làm giả khoảng 7000 cuốn *Đắc Nhân Tâm*. Cuốn sách *Đắc Nhân Tâm* được viết bởi tác giả Dale Carnegie với bản quyền tiếng Việt thuộc về Công ty Văn hoá Sáng tạo First News – Trí Việt. Đây là một trong những cuốn sách về kỹ năng bán chạy nhất từ trước đến nay và cũng là cuốn sách bị in trái phép khá nhiều, trước đó cũng có nhiều vụ in trái phép

cuốn sách này đã bị lực lượng chức năng phát hiện⁴.

Tại cơ sở trên, lực lượng chức năng đã phát hiện nhiều công cụ gia công sách sau in, nhiều cuốn sách vẫn đang được gia công trên máy cắt, máy xén giấy, hơn chục công nhân trực tiếp thực hiện gia công sách giả. Ngay sau đó, công an Hà Nội đã niêm phong, tịch thu 59 thùng sách đã được gia công thành phẩm, mỗi thùng có khoảng 110 đến 120 cuốn sách cùng với 2 bao tải lớn chứa nhiều cuốn sách in chưa đóng gáy. Trên giấy niêm phong ghi số sách do công ty trách nhiệm hữu hạn in Dương Khánh thực hiện.

Theo Đại diện First News – Trí Việt, hiện công ty đang nắm bản quyền bản in tiếng Việt, cũng như quyền phát hành cuốn *Đắc Nhân Tâm* và không cấp phép cho bất kỳ đơn vị nào in cuốn sách này ở khu vực miền Bắc. Việc công ty trách nhiệm hữu hạn in Dương Khánh in hàng loạt cuốn sách *Đắc Nhân Tâm* mà không được First News cho phép là hành vi vi phạm bản quyền tác giả, mà theo quy định của Bộ luật Hình sự 1999, sửa đổi năm 2009 đã có đủ yếu tố cấu thành tội phạm hình sự.

Chủ thể quyền đã làm đơn khởi kiện đơn vị vi phạm ra Tòa án Nhân dân huyện Thanh Trì để yêu cầu bồi thường đối với hành vi xâm phạm quyền sở hữu công nghiệp đối với logo First News và quyền tác giả đối với tác phẩm nêu trên. Sau thời gian theo đuổi vụ kiện Tòa án Thanh Trì đã ra bản án số 05/2014/DSST ngày 29 tháng 4 năm 2014 với căn cứ vào quy định cơ bản của chế định dân sự để bác yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, với nhận định rằng không có hành vi xâm phạm sở hữu trí tuệ.

Tại bản án phúc thẩm do Tòa Kinh tế Tòa án Nhân dân thành phố Hà Nội nhận định “việc sao chép đóng xén không được phép của chủ thể quyền là hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ của cơ sở Huy Thi”, tuy nhiên một lần nữa Tòa án Nhân dân thành phố Hà Nội lại căn cứ vào các điều khoản tương tự của Bộ luật Dân sự để tuyên y án sơ thẩm với lý do chưa có thiệt hại thực tế xảy ra. Trong khi đó tại Điều 204, 205 Luật Sở hữu trí tuệ quy định rõ về trường hợp không xác định được thiệt hại thực tế đối với hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ (Tòa án Nhân dân thành phố Hà Nội, 2006).

Như đã phân tích ở trên, Bộ luật Hình sự 2015 đã lượng hoá mức độ vi phạm thành tiền để xác định tội phạm, quy định này sẽ thuận lợi hơn cho việc thực thi trên thực tiễn góp phần có hiệu quả vào công tác bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ tại Việt Nam thông qua con đường truy cứu trách nhiệm hình sự.

Các tác giả bài viết này chia sẻ quan ngại của một số học giả khác rằng có nên triệt để truy cứu trách nhiệm hình sự hành vi đã có đủ yếu tố cấu thành tội phạm hình sự này hay không? Đối tượng in sách trái phép có thể quy vào hành vi vi phạm bản quyền chứ không phải là hàng giả. Sách cũng là một loại hàng hóa nhưng nó có chế định điều chỉnh riêng. Một hành vi in sách trái phép đã bị xử lý hành chính rồi mà vẫn vi phạm thì phải bị xử lý hình sự. Mặt khác, nếu hành vi in sách trái phép lần đầu mà gây nguy hiểm và đủ yếu tố cấu thành tội phạm thì vẫn phải xử lý hình sự. Câu trả lời này xin dành cho các cơ quan thực thi và bảo vệ pháp luật.

Ghi chú:

1. Bộ luật Hình sự 1999 quy định các tội sau: tội buôn lậu (Điều 153); tội vận chuyển trái phép hàng hoá, tiền tệ qua biên giới (Điều 154); tội sản xuất, buôn bán hàng giả (Điều 156); tội sản xuất, buôn bán hàng giả là lương thực, thực phẩm, thuốc chữa bệnh, thuốc phòng bệnh (Điều 157); tội sản xuất, buôn bán hàng giả là thức ăn dùng để chăn nuôi, phân bón, thuốc thú y, thuốc bảo vệ thực vật, giống cây trồng, vật nuôi (Điều 158); tội lừa dối khách hàng (Điều 162); tội làm tem giả, vé giả, tội buôn bán tem giả, vé giả (Điều 164); tội vi phạm quy định về cấp văn bằng bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp (Điều 170); tội xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan (Điều 170a); tội xâm phạm quyền sở hữu công nghiệp (Điều 171); tội vi phạm các quy định về xuất bản, phát hành sách, báo, đĩa âm thanh, đĩa hình, băng hình hoặc các ấn phẩm khác (Điều 271).

2. Điều 170 Bộ luật Hình sự 1999

3. Hiện nay xử lý hành vi vi phạm này cũng có biện pháp hành chính, dân sự đủ để có thể phòng, chống loại vi phạm này, như chủ thể bị vi phạm có thể khởi kiện vụ án hành chính để Tòa án xem xét quyết định hành chính đúng hay sai, nếu sai gây ra thiệt hại thì phải bồi thường theo quy định của luật dân sự. Hơn nữa nếu cán bộ, công chức vi phạm quy định về cấp văn bằng bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp sẽ bị xử lý theo Luật Cán bộ, Công chức; và nếu vi phạm nghiêm trọng có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo các tội được quy định trong chương các tội phạm về chức vụ của Bộ luật Hình sự với tội danh khác như tội nhận hối lộ (Điều 354) Bộ luật Hình sự 2015; tội lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ (Điều 356) Bộ luật Hình sự 2015...

4. Theo đó, các hành vi vi phạm quyền tác giả và các quyền liên quan với qui mô, mục đích thương mại và có đủ yếu tố cấu thành tội phạm thì bị xử lý hình sự với tội danh “xâm phạm quyền tác giả”. Cụ thể là, các hành vi xâm phạm quyền tác giả và quyền liên quan, nếu việc xâm phạm có quy mô và mục đích thương mại hoặc gây thiệt hại vật chất cho chủ thể quyền tác giả hoặc quyền liên quan từ 50.000.000 đồng đến dưới 150.000.000 đồng hoặc hàng hóa vi phạm có giá trị từ 50.000.000 đồng đến dưới 150.000.000 đồng thì bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội “xâm phạm quyền tác giả” theo khoản 1 Điều 131 của Bộ luật Hình sự.

Tài liệu tham khảo:

Quốc hội (2015), *Luật số 100/2015/QH13: Bộ luật Hình sự 2015*, ban hành ngày 27 tháng 11 năm 2015.

Quốc hội (2017), *Luật số 12/2017/QH14 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự 2015*, ban hành ngày 20 tháng 6 năm 2017.

Toà án Nhân dân thành phố Hà Nội (2006), *Bản án số 237/2006/DSPT ngày 17/11/2006, bản án dân sự sơ thẩm số 27/2005/DSST*, ban hành ngày 26 tháng 6 năm 2006.

Trần Văn Nam (Chủ biên, 2014), *Quyền tác giả tại Việt Nam: Pháp luật và thực thi*, NXB Tư pháp, Hà Nội.

Trần Văn Nam, Đinh Hoài Nam (2016), ‘Tội xâm phạm quyền tác giả theo quy định của pháp luật hiện hành và khả năng áp dụng trong điều kiện Việt Nam hội nhập quốc tế’, *Kỷ yếu Hội thảo Thực thi các cam kết pháp lý của Việt Nam trong các hiệp định Thương mại tự do (FTAs) và vấn đề bảo vệ quyền sao chép trong bối cảnh hội nhập*, Đại học Kinh tế Quốc dân.

4. Kết luận

Thực hiện chủ trương chủ động hội nhập kinh tế quốc tế của Nhà nước Việt Nam, Bộ luật Hình sự của Việt Nam về cơ bản đã phù hợp với các hiệp định song phương, đa phương mà Việt Nam tham gia. Tuy nhiên, thực tiễn đấu tranh phòng chống các tội xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ tại Việt Nam, đặc biệt là tội xâm phạm quyền tác giả cho thấy ở nước ta cần nhiều nỗ lực từ cơ quan nhà nước, các chủ thể quyền và toàn xã hội để đáp ứng yêu cầu xử lý triệt để các tội xâm phạm quyền tác giả theo pháp luật trong điều kiện Việt Nam hội nhập quốc tế.